

На 24 юни 2021 г. имах удоволствието да присъствам на един изключителен концерт в Първо студио на Българското национално радио, изнесен по майсторски начин от неговия смесен хор под диригентството на Любомира Александрова. Тази вечер всички артисти в концерта, солистите на хора, хорът, техният диригент, музикантите, бяха повече от изпълнители, защото изцяло преживяха музиката и я споделяха с нас. Тяното изпълнение беше пътешествие на душата, за което имахме покана и буквално ни заплени.

Програмата включваше две католически меси - "Sancti Spiritus" на руския композитор Александър Гречанинов и "Missa catholica bulgarica" на българския композитор и диригент Юли Дамянов.

Месата на Александър Гречанинов, написана на латински език за смесен хор и орган, се състои от шестте части на Ординариума на католическата меса. Тя е деликатно оцветена в славянския и православен музикален дух, като по този начин предизвиква омагьосващо и мистично напрежение, подхранвано от икуменическата вяра на нейния композитор.

Оригиналната идея на програмата на този концерт е да бъде включена във втората част, като огледален ефект, месата "Missa catholica bulgarica", на Юли Дамянов. Чистият дух на традиционната българска музика както и модерната и дръзка композиция са свързващите нишки на този опус, обогатен с използването на пиано и тъпан, които му придават мощна енергия. Инструментите сякаш представляваха гласовете на молитвите от земята към небето и в замяна получаваха небесен отговор от хора. Този внушен диалог между човека и Бога и между Бога и човека води слушателя до интензивна духовна медитация, и всичко това е подсилено от безспорно желанието от композитора съвременен композиционен метод. Чрез тази много вдъхновена меса, Юли Дамянов сякаш иска да ни внуши осъществяването на един уникален и много личен проект и ни кани да споделим с него собствения му духовен и човешки опит. От своя страна, слушайки тази творба, почувствах емоции, идващи директно от наследството и трансцендентността на Оливие Месиен.

Хиляди благодарности за този концерт, изпълнен с талант и сърце, който придаде нови цветове на универсалното послание на католическата меса.

Таха Деруес

Le 24 juin 2021 j'ai eu le plaisir d'assister au Studio 1 de la Radio nationale bulgare à un concert exceptionnel donné de façon magistrale par son chœur mixte sous la direction de Lubomira Alexandrova. Ce soir tous les artistes du concert, les solistes du chœur, le chœur, leur cheffe, les musiciens, ont été plus que des interprètes car ils ont entièrement vécu la musique et nous l'ont fait partager. Leur interprétation fût un voyage de l'âme dans lequel nous avons été conviés et littéralement aspirés.

Deux messes catholiques au programme, « Sancti Spiritus » du compositeur russe Alexandre Gretchaninov et « Missa catholica bulgarica » du compositeur et chef d'orchestre bulgare Yuli Damyanov.

La messe d'Alexandre Gretchaninov, en latin pour cœur mixte et orgue, comporte les six parties de l'Ordinaire de la messe catholique. Elle est teintée de manière subtile par l'esprit musical slave et orthodoxe, provoquant ainsi une tension envoutante et mystique nourrit par la foi œcuménique de son compositeur.

L'idée originale du programme de ce concert est d'y avoir adjoint dans la deuxième partie, comme un effet miroir, la messe « Missa catholica bulgarica » composée par Yuli Damyanov. Le pur esprit des musiques traditionnelles bulgares ainsi que la composition moderne et audacieuse sont les fils conducteurs de cet opus enrichi par l'utilisation des instruments, piano et tapan, qui lui insuffle une puissante énergie. Les instruments semblaient figurer les voix des prières de la terre vers les cieux et obtenaient en retour une réponse céleste délivrée par les chœurs. Ce dialogue sous-jacent de l'homme vers Dieu et de Dieu vers l'homme amène l'auditeur à une méditation spirituelle intense le tout soutenu par une composition contemporaine résolument assumée. Au travers de cette messe très inspirée, Yuli Damyanov semble vouloir nous suggérer sa réalisation d'un projet unique et très personnel et il nous invite à partager avec lui sa propre expérience spirituelle et humaine. Pour ma part à l'écoute de cette œuvre j'ai ressenti des émotions venues en droite ligne de l'héritage et de la transcendance d'Olivier Messiaen.

Mille mercis pour ce concert interprété avec cœur et talent donnant ainsi à ce message universel, que constituent les messes catholiques, de nouvelles couleurs.

Thaha Deroues